

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου "Κίνητρα για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας"

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Όταν ένας λαός δεν κυφορεί παιδιά, κυφορεί κινδύνους αφανισμού του. Και ο Ελληνικός Λαός, ο οποίος απειλείται από πολλούς κινδύνους, οφείλει να μειώσει τον κίνδυνο που προέρχεται από τη μείωση των γεννήσεων.

Είναι γεγονός ότι στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια φθίνουσα πληθυσμιακή μεταβολή που χρόνο με το χρόνο γίνεται ανησυχητική, συνεπεία της μείωσης των γεννήσεων και της ταυτοχρονής γηρανσης του πληθυσμού μας.

Ταυτόχρονα, έχουμε μια πληθυσμιακή απισχνάση της υπαίθρου και ιδιαίτερα των παραμεθωρίων περιοχών, η οποία οφείλεται όχι μόνο στη μείωση των γεννήσεων αλλά και στην εσωτερική μεταναστευση των νέων ηλικιών προς τα αστικά κέντρα σε αναζήτηση καλύτερης τύχης.

Αλλά, η φθίνουσα πορεία του πληθυσμού μας παρατηρείται σε όλη την Ελληνική Επικράτεια, έχει πάρει απειλητικές διαστάσεις σε ό,τι αφορά όχι μόνο τη στασιμότητα, την οποία παρουσιάζει, αλλά και τη μη ανανέωση του και ως γεγονός πρέπει να αντιμετωπισθεί εγκαίρως, με την καθολική αξιοποίηση όλων των δυναμικών και των δυνατοτήτων του Έθνους και προπαντός με την εφαρμογή συγκεκριμένης πολιτικής.

Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, ο δείκτης γονιμότητας κατά γυναίκα ηλικίας από 14 μέχρι 49 ετών είναι 1,5 παιδιά, με τάση πτωτική.

Ενώ το 1982 ήταν 2,1 παιδιά και το δε 1975 ήταν 2,33 παιδιά. Παρατηρούμε δηλ. χρόνο με το χρόνο μία πτωτική τάση των γεννήσεων. Πρέπει να αναφερθεί ότι ο μέσος όρος των γεννήσεων στην Ευρώπη είναι 1,9 παιδιά.

Ακόμη σαφέστερη εικόνα της φθίνουσας πορείας του πληθυσμού, μας δίνουν μερικά ακόμη στοιχεία ιδιαίτερα ενδεικτικά:

Το 1934 με πληθυσμό 6.227.000 ο ρυθμός γεννήσεων σε ετήσια βάση ήταν 209.000 και η αύξηση του πληθυσμού σε ετήσια βάση (με αφαίρεση των θανάτων) ήταν 109.000. Το 1987 με πληθυσμό 9.980.000 είχαμε γεννήσεις μόνο 106.000 και φυσική αύξηση του πληθυσμού (αφαιρούμενων των θανάτων) 11.000. Πέρα το γεγονός ότι ο πληθυσμός είχε αυξηθεί σε σχέση με το 1934 κατά 3.753.000 οι γεννήσεις μειώθηκαν περίπου στο μισό σε σχέση με το 1934.

Τα ενδεικτικά αυτά στοιχεία δείχνουν τη ζοφερή εικόνα ενός πληθυσμού όχι μόνο μη αυξανόμενου και μη ανανεούμενου αλλά μειούμενου και γηρασμένου με τρομακτικούς εθνικούς κινδύνους για τη βιολογική υπαρξη της φυλής μας σε μακροπρόθεσμη προοπτική, αλλά και με άμεσους και μεσοπρόθεσμους κινδύνους σε ό,τι αφορά την οικονομική και κοινωνική μας ανάπτυξη.

Όλα τα ανωτέρω προκαλούν έντονες ανησυχίες. Και οι ανησυχίες αυτές γίνονται: εντονότερες, αν λάβουμε υπόψη δημογραφικά στοιχεία γειτονικών μας χωρών που δείχνουν αντιστροφή πορεία σε σχέση με εκείνα που δείχνουν τα στοιχεία που αφορούν τη χώρα μας.

Έτσι, κατά τα υπάρχοντα στοιχεία, ο δείκτης γονιμότητας της γειτονικής Αλβανίας ανερχεται σε 6,2 παιδιά κατά γυναίκα σε γονιμη ηλικία, γεγονός που σημαίνει ότι ο πληθυσμός της χώρας αυτής μέσα στα προσεχή 30 χρόνια θα διπλασιασθεί.

Δεν μπορούμε, με την ευκαιρία αυτή, να μην αναφέρουμε τη δημογραφική εκοπή της Τουρκίας που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και η οποία συνεχώς αυξάνεται: σε πληθυσμό δημιουργώντας τεραστίους κινδύνους για την πατρίδα μας.

Χαρακτηριστικό στοιχείο είναι ότι ενώ σήμερα η αναλογία του πληθυσμού μεταξύ των δύο χωρών (Ελλάδας - Τουρκίας) είναι 1 προς 5, μετά από 40 χρόνια υπολογίζεται πως θα είναι 1 προς 10.

Η βαθμιαία μείωση των γεννήσεων που προκαλεί την όξυνση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας οφείλεται σε ποικίλους λόγους, οι οποίοι: ανενκύψαν στη μεταπολεμική ελληνική κοινωνία.

Ενδεικτικά θα μπορούσαν να αναφερθούν:

1) Η οικονομική δυσπραγία, η οποία ανέκυψε μετά τη λήξη του πολέμου, σε συνδυασμό με την ταυτόχρονα δημιουργηθείσα ροπή προς απόκτηση καταναλωτικών αγαθών από ευρωπαικά στρώματα της κοινωνίας ανάγκασαν τα κοινωνικά αυτά στρώματα στον περιορισμό των γεννήσεων.

2) Η δημιουργηθείσα ανάγκη προσφοράς ανώτερης και καλύτερης παιδείας στα παιδιά, ανάγκη που δημιούργησε και δημιουργεί: το ήθικο χρέος για την παροχή της από τους γονείς, οδήγησε επίσης στον περιορισμό των γεννήσεων.

3) Η μετανάστευση 500.000 και πλέον χιλιάδων νέων στη δεκαετία του 1950 και τις αρχές του 1960 σε χώρες του εξωτερικού αποστέρησε τον τόπο ένα σημαντικό ποσοστό γονιμού δυναμικού που θα συνέβαλε στην αύξηση του πληθυσμού με διαδοχικές γεννήσεις στη διαρρευσάσα τεσσαρακο-νταετία.

δ) Η εσωτερική μετανάστευση με τη μορφή της αστυφιλίας και η σωρευση δεκάδων χιλιάδων νέων ζευγαριών από την επαρχία στα μεγάλα αστικά κέντρα, τα οποία ταυτόχρονα ριχτήκαν στη βιοπάλη και ζώντας κάτω από άβυσσες στεγαστικές και βιοτικές συνθήκες περιορίσε τις δυνατότητες τεκνοποιίας.

ε) Η συμμετοχή της γυναίκας στην παραγωγική διαδικασία και η έλλειψη προϋποθέσεων υποστήριξης της μητρότητας (επίδοματα, άδειες, παιδικό σταθμοί, κ.λπ.) συνέβαλε στον περιορισμό των γεννήσεων.

ζ) Η ταυτόχρονη ερήμωση της υπαίθρου από τον ενεργό πληθυσμό των νέων όχι μόνο περιορίσε τις γεννήσεις αλλά συνέβαλε δραματικά στη μείωση του πληθυσμού και μάλιστα νεανικού πληθυσμού.

Ιδιαίτερα η ερήμωση των ακριτικών περιοχών έχει δημιουργήσει επικινδύνες για την εθνική μας ασφάλεια συνθήκες.

η) Η ανυπαρξία από την πολιτεία μέτρων για την προστασία της μητρότητας και του παιδιού είναι επίσης λόγοι που αποθαρρύνουν τις γεννήσεις από τις νέες γυναίκες, οι οποίες συμμετέχοντας στην παραγωγική διαδικασία, αποστερούνται του χρόνου για κυοφορία και ανατροφή.

θ) Η έλλειψη δικαιωμάτων στο παιδί και η αντιστοιχη έλλειψη υποχρεώσεων στους μεγάλους για την ικανοποίηση αυτών των δικαιωμάτων.

ι) Η έλλειψη διαφώτισης και ενημέρωσης του λαού για τους κινδύνους που κυοφορούνται: για το Έθνος και το Λαό μας από την όξυνση του δημογραφικού προβλήματος.

II

Η πρόταση μας νομοτεχνικά χωρίζεται σε δύο μέρη. Με το πρώτο μέρος, το οποίο επιμερίζεται σε τρία κεφάλαια αντιμετωπίζεται η ανάπτυξη του Δημογραφικού Προβλήματος με την παροχή κινήτρων, ενώ με το δεύτερο μέρος δημιουργείται, για πρώτη φορά, ο θεσμός του Εθνικού Κέντρου Δημογραφικών Μελετών, το οποίο κέντρο με τη σωστή στελέχωση και προπαντός με τη σωστή λειτουργία του, μπορεί να αποτελέσει σημαντικό φορέα στην ανάπτυξη του πολυτεχνικού κινήματος στη χώρα μας και εν πάσει περιπτώσει μπορεί να έχει αξιολογική προσφορά στην μητρότητα και στο παιδί.

Ειδικότερα με το άρθρο 1 παρ. 1 πολύτεκνοι γονείς θεωρούνται εκείνοι που έχουν αποκτήσει τουλάχιστον τρία φυσικά παιδιά. Πρέπει να τονιστεί εδώ, ότι την ιδιότητα του πολύτεκνου γονιού έχει ο κάθε γονιός που έχει τρία παιδιά ανεξάρτητα αν αυτο προέρχονται από έναν ή περισσότερους γαμούς ή αν είναι εντός η εκτός γάμου.

Η παρ. 2 του άρθρου 1 αναφέρεται στα ευεργετήματα της πολύτεκνης οικογένειας που παρέχονται με τον παρόντα νόμο. Με τον όρο "οικογένεια" νοούνται ο γονιός και τα φυσικά παιδιά σε σχέση με αυτόν.

Το άρθρο 2 ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη διαρκεία της πολύτεκνης ιδιότητας των γονέων και των παιδιών. Έτσι με την παρ. 1 ορίζεται το όριο ηλικίας, με το οποίο λήγει η ιδιότητα του μέλους της πολύτεκνης οικογένειας σε ό,τι αφορά το παιδί και είναι: το 21ο έτος της ηλικίας του επεκτεινόμενο για τους φοιτητές και σπουδαστές των ανωτέρων και ανωτάτων δημοσίων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μέχρι τη λήψη του πτυχίου. Δεν κρίθηκε σκόπιμο να επεκταθεί το ευεργετήμα και στους φοιτητές και σπουδαστές αντιστοιχών ιδιωτικών ιδρυμάτων που τυχόν ιδρυθούν γιατί γι αυτούς υπάρχει τεκμηρίω οικονομικής επαρκείας.

Η παρ. 2 ποσοφηνίζει τη διαρκεια της ιδιοτητας του μέλους της πολυτεκνης οικογένειας σε ο.τι αφορά το γονιο, η οποία συμπίπτει με τη διαρκεια της ιδιοτητας του τελευταίου παιδιού με τις προϋποθεσεις της προηγούμενης παραγράφου.

Η παρ. 3 εξασφαλίζει για το γονιο την ιδιοτητα του μέλους της πολυτεκνης οικογένειας σε περίπτωση λύσης του γαμου με οποιονδήποτε τρόπο.

Το άρθρο 3 θεσπίζει το ευεργετημα της προτεραιοτητας στους διορισμους στο δημόσιο εν γενει τομεα και στους Οργανισμους με κλιμακωση του δικαιώματος ανάλογα με τον αριθμο των παιδιών.

Το άρθρο 4 θεσμοθετεί το ευεργέτημα της προτεραιοτητας της πολυτεκνης οικογενειας στην εκπαίδευση.

Η παρ. 1 του άρθρου αυτού θεωρεί ως προϋπόθεση εισαγωγής του παιδιού της πολυτεκνης οικογενειας στα ανωτάτα και ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρυματα να συγκεντρώσει το 70% της βάσης που ορίζεται κάθε φορά στις πανελλαδικές εξετάσεις η στο ισχύον ουστημα εισαγωγικών εξετάσεων κάθε φορά.

Η παρ. 2 καθιερώνει μηνιαιο χρηματικό επίδομα για κάθε παιδι που έχει τη φοιτητική ή σπουδαστική ιδιοτητα, του οποίου το ύψος καθορίζεται με τον τρόπο που αναφέρει η διαταξη.

Τέλος, η παρ. 3 του ίδιου άρθρου προβλεπει τη διακοπή του επιδόματος σε φοιτητες που επανεγγράφονται στο ίδιο ετος λόγω αποτυχίας. Η διαταξη δεν επιθυμεί να 'βραβεύει' την σκληρία, αλλά απεναντίας θέλει να αποτελεσει κίνητρο φιλοπονίας και επιμέλειας.

Το άρθρο 5 ρυθμίζει το ευεργετημα της μειωμένης θητείας στα παιδιά των πολυτεκνων οικογενειών με κλιμακουμένη μειωσή της, αναλογα με τον αριθμο των παιδιών.

Το άρθρο 6 προβλεπει χρηματικά επιδόματα στα παιδιά της πολυτεκνης οικογενειας, τα οποία κλιμακώνονται με ανοδική πορεία ανάλογα με τον αριθμο των παιδιών και για κάθε παιδι. Τα επιδόματα αυτά, έχουν και την έννοια των επιδομάτων μητρότητας, αφού χορηγούνται μέχρι την ηλικία των 12 ετών, οριο μέχρι το οποίο το παιδι είναι στην απολυτή μητρική ανατροφή και φροντίδα.

Το άρθρο 7, με την παρ. 1 αντιμετωπίζει το ευεργετημα των φορολογικών ελεφρύνσεων των πολυτεκνων συζύγων με σημαντικά, κατα την αποψη μας, ποσο εκπτώσης απο το φορο εισοδήματος και ανεξαρτητά απο τυχον απαλλαγες από άλλη αιτία.

Η παρ. 2 απαλλάσσει από το φορο τη γονική παροχη για κάθε παιδι και μέχρι το ύψος 15.000.000 δραχμών για μια μόνο μεταβίβαση με αιτία τη γονική παροχη.

Η παρ. 3 απαλλάσσει απο το φορο μεταβίβασης για αγορά πρώτης κατοικίας του πολυτεκνου συζυγου, ενώ η παρ. 4 απαλλάσσει τις κληρονομιες και τις δωρες αιτία θανάτου από το σχετικό φορο, εφ' όσον οι κληρονομιες και οι δωρες προερχονται από γονεις και περιερχονται στο παιδιό τους.

Το άρθρο 8 προβλέπει τη δανειοδότηση της στεγαστικής αποκατάστασης των πολυτεκνων συζυγων με δανειο που χορηγείται απο τις κρατικές τραπεζες απο κοινού και στους δυο συζυγους και μέχρι του ύψους της αξίας του ακινήτου. Το δανειο δίδεται για τη στεγαστική αποκατάσταση ολοκληρης της πολυτεκνης οικογενειας, είναι χαμηλοτοκο, έχει διετη περιοδο χάριτος και χρόνο εξοφλήσης τουλαχιστο δεκαπενταετια.

Το άρθρο 9 προβλεπει τη με προεδρικό διαταγμα ελεύθερη διακίνηση της πολυτεκνης οικογενειας στα μαζικά μέσο μεταφοράς και το αεροπορικά μέσα εσωτερικού, ενώ το άρθρο 10 προβλεπει την ελεύθερη είσοδο επίσης με προεδρικό διαταγμα στις κρατικές σκηνες και τις κάθε είδους αθλητικές εκδηλώσεις.

Το άρθρο 11 με το οποίο αρχίζει και το τρίτο κεφάλαιο της προτασης νομου εισαγει ειδικα κίνητρα των πολυτεκνων οικογενειών στις ακριτικές περιοχες, ιδιαίτερο κίνητρο χαριν της εξαιρετικής σημασίας που έχει για τις περιοχες αυτές η αναπτύξη του πληθυσμου για λογους που δεν χρειάζεται να αναλυθούν.

Έτσι, προβλεπεται η δανειοδότηση των πολυτεκνων οικογενειών κατα κατηγορία. Οι μεν βιοτεχνες και επαγγελματιες απο τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ., οι δε αγροτες απο την Αγροτική Τραπεζα, με όρους ευνοικούς τόσο για την εξοφλήση των εν λόγω δανειών όσο και για το επιτοκιο.

Προϋπόθεση των ευεργετικών διατάξεων του άρθρου αυτού είναι η μονιμη διαμονή της πολυτεκνης οικογένειας ή μονιμη εγκατάσταση της.

Με το άρθρο 12 λαμβανεται προνοια για τους ομογενεις των οποίων ενθαρρυνει τον επαναπατρισμο στις ακριτικές περιοχες επεκτεινοντας σε αυτούς ανεξαρτητά αν είναι πολυτεκνοι, τα ευεργετηματα του προηγουμένου άρθρου.

Το άρθρο 13 εισαγει διατάξεις μεταβατικού χαρακτήρα, οι οποίες διευκολυνουν την εγκατάσταση των ανυποτακτων σε ακριτικές περιοχες με το ευεργετημα της άσκησης κάθε συνεπείας της ανυποταξίας, εφ' όσον η εγκατάσταση τους διαρκέσει επί μια τουλαχιστο δεκαετια.

Το άρθρο 14 είναι εξουσιοδοτική διαταξη συμφωνα με την οποία εξουσιοδοτείται ο κατα περίπτωση αρμόδιος υπουργος με αποφασή του να ρυθμίζει τις λεπτομερειες για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 11, 12 και 13.

III

Με το δευτερο μέρος της προτασης νομου θεσμοθετείται, όπως και προηγουμένως αναφέρθηκε ο θεσμος του Εθνικού Κέντρου Δημογραφικών Μελετών (Ε.Κ.Ε.Δ.Η.Μ.) θεσμος ο οποίος αν ενισχυθεί απο την Πολιτεια θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην καταπολέμηση του δημογραφικού προβλήματος, το οποίο πρέπει να αντιμετωπισθεί με την εκπόνηση και εφαρμογή απο την πολιτεια ενός προγραμματος πληθυσμιακής αύξησης και μιας εξειδικευμένης δημογραφικής πολιτικής.

Με το άρθρο 15 προβλεπεται η ίδρυση του Ε.Κ.Ε.Δ.Η.Μ. και περιγράφονται ενδεικτικά οι σκοποι του, όπως αναφέρονται στις επί μερους διατάξεις του άρθρου αυτού.

Το άρθρο 16 προβλεπει τη διοικηση του Ε.Κ.Ε.Δ.Η.Μ., την οποία ορίζει σε ενδεκαμελη με προεδρο τον Υπουργο Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων και μέλη εκπροσωπους από τους κυριότερους και αντιπροσωπευτικότερους φορεις της ελληνικής κοινωνίας και των κοινωνικών τάξεων.

Το άρθρο 17 προβλεπει τους πόρους του Ε.Κ.Ε.Δ.Η.Μ., ενώ το άρθρο 18 εξουσιοδοτεί τον αρμόδιο υπουργο να εκδώσει μέσα σε ορισμένη προθεσμία το προεδρικό διαταγμα οργάνωσης και λειτουργίας του Κέντρου.

Τέλος, το άρθρο 19 ορίζει την εναρξη ισχύος της προτασης νομου.

Αθήνα, 10 Ιανουαριου 1991

Οι προτεινοντες βουλευτες

Παναγιώτης Ν. Κρητικός
Λευτερης Βερυβοκης
Στυλ. Παπαθέμελης
Άλεκος Δαμιανίδης
Λευτερης Γκλινινοβος
Ντινος Τριαριδης
Νικος Ζαμπουνιδης
Φλώρος Κωνσταντινίου
Ηλίας Παπαηλιος
Γιωργος Προσσανακης

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Κίνητρα για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1 Ανονηρωση

1. Πολυτεκνοι, γονεις θεωρούνται εκείνοι, οι οποίοι, έχουν αποκτησει τουλαχιστο φυσικά παιδια, ανεξαρτητά αν αυτά προερχονται από έναν ή περισσότερους γαμους ή αν είναι εντος ή εκτος γαμου.

2. Η πολυτεκνη οικογένεια έχει δικαίωμα σε ευεργετηματα, τα οποία θεσπίζονται, με τον παροντα νομο και, τα οποία παρέχονται με τους όρους και τις προϋποθεσεις που προβλεπονται απο τις επί μερους διατάξεις του νομου αυτού.